

UCHWAŁA NR 2084/13
ZARZĄDU POWIATU W STARGARDZIE SZCZECIŃSKIM
Z DNIA 20 MAJA 2013 R.

w sprawie przyjęcia „Informacji dotyczącej form profilaktyki chorób nowotworowych na terenie Powiatu Stargardzkiego”

Na podstawie art. 32 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 z późn. zm.) w związku z uchwałą Nr XXV/346/12 Rady Powiatu w Stargardzie Szczecińskim z dnia 19 grudnia 2012 r. w sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Zdrowia i Spraw Społecznych Rady Powiatu Stargardzkiego na 2013 r. uchwała się, co następuje:

§ 1. 1. Przyjmuje się „Informację dotyczącą form profilaktyki chorób nowotworowych na terenie Powiatu Stargardzkiego”, która stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

2. Informację, o której mowa w ust. 1 postanawia się przedłożyć Komisji Zdrowia i Spraw Społecznych Rady Powiatu w Stargardzie Szczecińskim.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi Biura Obsługi Zarządu i Rady Powiatu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Waldemar Gil – Starosta Stargardzki

Marek Stankiewicz – Wicestarosta Stargardzki

Ireneusz Rogowski – Członek Zarządu

Iwona Wiśniewska - Członek Zarządu

.....

.....

.....
Ireneusz Rogowski

.....
Iwona Wiśniewska

Uzasadnienie

Rada Powiatu uchwałą Nr XXV/346/12 z dnia 19 grudnia 2012 r. zatwierdziła plan pracy Komisji Zdrowia i Spraw Społecznych na 2013 r. Zgodnie planem na miesiąc maj przewidziano „Informację dotyczącą form profilaktyki chorób nowotworowych na terenie Powiatu Stargardzkiego”.

Choroby nowotworowe są drugą (po chorobach układu krążenia) podstawową przyczyną zgonów w Polsce. W powiecie stargardzkim stanowią one przyczynę 27 % ogólnej liczby zgonów. Jednocześnie w powiecie stargardzkim obserwuje się coroczny wzrost liczby nowych zachorowań na nowotwory złośliwe. Profilaktyka chorób nowotworowych ukierunkowana jest na zapobieganie tym chorobom poprzez ich wczesne wykrycie i leczenie.

Wobec powyższego wnosi się o podjęcie niniejszej uchwały.

GŁÓWNY SPECJALISTA
mgr Agnieszka Jankowska

„Informacja dotycząca form profilaktyki chorób nowotworowych na terenie Powiatu Stargardzkiego”

Profilaktyka nowotworów jest to szereg działań mających na celu zapobieganie chorobie bądź innemu niekorzystnemu zjawisku zdrowotnemu, poprzez kontrolowanie przyczyn i czynników ryzyka. Dzięki profilaktyce wczesne wykrycie i leczenie choroby zapobiega poważniejszym konsekwencjom w przyszłości. Celem profilaktyki jest podjęcie szybkich i skutecznych działań przywracających zdrowie, ma ona również na celu zahamowanie postępu lub powikłań już istniejącej choroby.

Analizując zachorowania na nowotwory, w powiecie stargardzkim notuje się wzrost liczby zachorowań na nowotwory złośliwe. Kobiety najczęściej zapadają na nowotwory płuc i oskrzeli oraz sutka i jajnika. Liczba zachorowań na nowotwory sutka i jajnika stale rośnie.

Niekorzystnym zjawiskiem jest szybki wzrost liczby zgonów powodowanych chorobami nowotworowymi, przy jednoczesnym wzroście liczby nowych zachorowań. W 1990 r. nowotwory złośliwe były przyczyną prawie 19% zgonów, w 2000 r. stanowiły 23%, a w 2010 – 24,5% wszystkich przyczyn, co oznacza, że aktualnie co czwarty zgon jest wynikiem choroby nowotworowej (wśród mężczyzn stanowią niespełna 26%, wśród kobiet – prawie 23%). W powiecie stargardzkim mimo wzrostu liczby zgonów z powodu nowotworów, ich natężenie na przestrzeni ostatnich kilku lat utrzymuje się na podobnym poziomie.

Stąd tak duże znaczenie ma profilaktyka związana z wykonywaniem badań profilaktycznych oraz edukacja zdrowotna.

1. Badania mammograficzne

Rak piersi jest najczęściej występującym nowotworem złośliwym u kobiet. Stanowi około 20 % wszystkich zachorowań na nowotwory złośliwe u Polek. Złośliwy nowotwór piersi to nieprawidłowy rozrost tkanki piersi, przerastający otaczające tkanki i dający przerzuty do narządów odległych ryzyko zachorowania wzrasta po 50 roku życia.

Narodowy Funduszu Zdrowia zapewnia kobietom bezpłatne badania profilaktyczne w ramach **Populacyjnego programu wczesnego wykrywania raka piersi**.

Celem realizacji Programu jest obniżenie wskaźnika umieralności z powodu raka piersi - do poziomu osiągniętego w przodujących w tym zakresie krajach UE oraz podniesienie poziomu wiedzy kobiet na temat profilaktyki raka sutka i wprowadzenie na terenie całego kraju zasad postępowania diagnostycznego.

Program kierowany jest do kobiet w wieku 50 – 69 lat (rocznikowo), które nie korzystały z badania mammograficznego w ciągu ostatnich 24 miesięcy oraz do tych, które otrzymały pisemne wskazanie do wykonania ponownego badania po upływie 12 miesięcy.

Tabela 1. Badania mammograficzne wykonane przez mieszkanki powiatu stargardzkiego w Zachodniopomorskim Centrum Onkologii w Szczecinie w latach 2010 – 2012

	2010	2011	2012	2013 r.
Liczba mieszanek powiatu stargardzkiego kwalifikujących się do badania	13 682	16 515	16 785	17 209
Liczba przebadanych	5 597	8 866	9 276	9 519 (w okresie I-IV 2013 r.)
Procent przebadanych	40,91	53,68	55,26	55,31

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Zachodniopomorskiego Centrum Onkologii w Szczecinie

Zachodniopomorskie Centrum Onkologii w Szczecinie jest jednocześnie Wojewódzkim Ośrodkiem Koordynującym Populacyjny Program Wczesnego Wykrywania Raka Piersi. Analizując dane dotyczące liczby kobiet w wieku 50 – 69 lat uprawnionych do korzystania z programowych badań w ostatnich trzech latach notuje się coroczny wzrost liczby przebadanych kobiet.

Tabela 2. Badania mammograficzne wykonane przez mieszkanki powiatu stargardzkiego w Pracowni Mammografii w SPWZOZ w Stargardzie Szczecińskim (SPZZOZ „MEDICAM” Gryfice) w latach 2010 – 2012

	2010	2011	2012	2013
Liczba kwalifikujących się do badania	13 682	16 515	16 785	17 209
Liczba przebadanych	2 699	2 432	2 174	393 (I kwartał 2013 r.)
Procent przebadanych	19,73	14,73	12,95	2,28

źródło: opracowanie własne na podstawie danych SPWZOZ w Stargardzie Szczecińskim

Realizatorem Populacyjnego Programu Wczesnego Wykrywania Raka Piersi w 2010 r. był SP ZZOZ w Stargardzie Szczecińskim. Od 2011 r. badania realizuje SPZZOZ

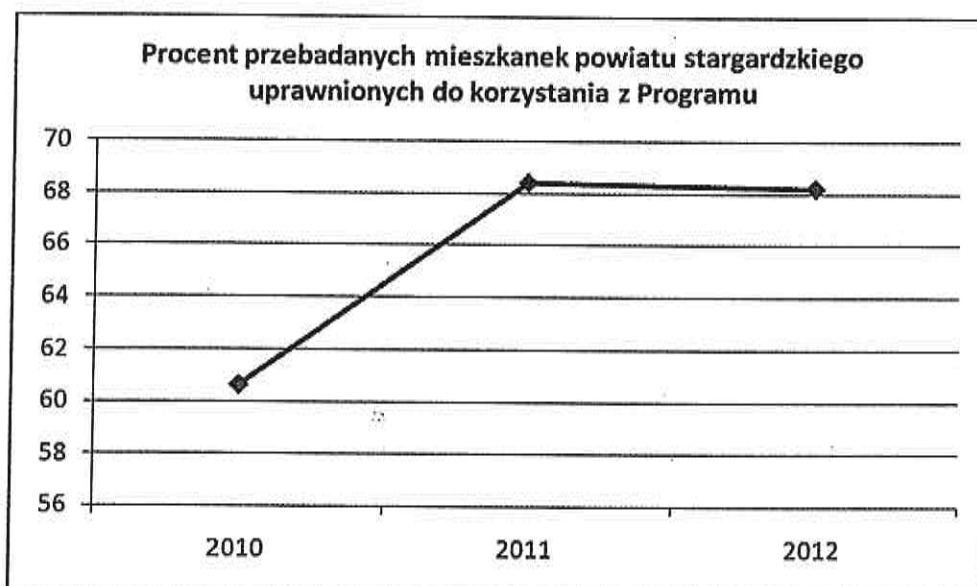
„MEDICAM” Gryfice. Miejsce wykonywania badań nie zmieniło się. Badania można wykonać w Pracowni Mammografii stargardzkiego szpitala.

Tabela 3. Objęcie badaniami mammograficznymi populacji kobiet w wieku 50 – 69 lat z terenu powiatu stargardzkiego w latach 2010 – 2012 ogółem

	2010	2011	2012
Liczba kwalifikujących się do badania	13 682	16 515	16 785
Liczba przebadanych	8 296	11 298	11 450
Procent przebadanych	60,63	68,41	68,21

źródło: opracowanie własne

Analizując liczbę wykonanych badań mammograficznych przez mieszkanki powiatu stargardzkiego ogółem - obserwuje się coroczny wzrost liczby uprawnionych kobiet do udziału w Populacyjnym Programie Wczesnego Wykrywania Raka Piersi. Corocznie też rośnie liczba przebadanych kobiet, co oznacza większe zainteresowanie Programem oraz samą profilaktyką antynowotworową.

Wykres. 1 Procent przebadanych mieszanek powiatu uprawnionych do korzystania z badań mammograficznych w ramach Populacyjnego Programu Wczesnego Wykrywania Raka Piersi

źródło: opracowanie własne

2. Badania cytologiczne

Rak szyjki macicy to drugi co do częstości występowania (po raku piersi) nowotwór złośliwy kobiet. W Polsce co roku zapada na niego ok 3,5 tys. kobiet. Niestety, umieralność pozostaje bez zmian od 25 lat i wynosi ok. 2 000 kobiet rocznie. Oznacza to, że codziennie umiera na tę chorobę 5 kobiet.

Program profilaktyki raka szyjki macicy adresowany jest do kobiet w wieku 25 – 59 lat, które nie wykonały badania cytologicznego w ciągu ostatnich 3 lat. U kobiet obciążonych czynnikami ryzyka, badanie wykonywane jest co 12 miesięcy.

Profilaktyczne badania cytologiczne można wykonać w każdym gabinecie ginekologicznym, który udziela świadczeń w ramach umowy z NFZ.

Skryning cytologiczny, ze względu na niski koszt i wysoką skuteczność, jest najpopularniejszą metodą badań przesiewowych.

Tabela 4. Badania cytologiczne wykonywane przez mieszkanki powiatu w SPWZOZ w Stargardzie Szczecińskim w latach 2010 – 2012 w ramach Programu profilaktyki raka szyjki macicy

	2010	2011	2012
Liczba przebadanych	762	733	650

Źródło: SPWZOZ w Stargardzie Szczecińskim

Przedstawione dane dotyczące wykonanych badań cytologicznych w ramach Programu profilaktyki raką szyjki macicy, nie dają pełnego obrazu zainteresowania i uczestnictwa mieszkanek powiatu stargardzkiego w Programie, ponieważ jak zakłada Program - profilaktyczne badania cytologiczne można wykonać w każdym gabinecie ginekologicznym, który udziela świadczeń w ramach umowy z NFZ.

Choroba nowotworowa nie zawsze musi oznaczać wyrok. W dużej mierze jednak, czy wyrok ten zapadnie, zależy od nas samych, od naszego stylu życia, odżywiania, pozytywnego myślenia, wsłuchiwania się we własny organizm i przede wszystkim poddawania się badaniom profilaktycznym.

Członek Zarządu
Ireneusz Rogowski